คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

The characteristics of the professional school administrators in the opinions of teacher in the school under secondary educational service area office Bangkok 2

รัชฎาพร สีทา[1], ชนมณี ศิลานุกิจ[2]
Ratchadaporn Sitha[1], Chonmanee Silanookit[2]

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 365 คน และกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาได้มาการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้น (Strata) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .971 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ, วุฒิการศึกษา, ประสบการณ์ในการทำงาน

---

[1] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Student of Master of Education Program, Educational Administration Program, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

[2] รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง
Assoc. Prof. Dr. Master of Education Program, Educational Administration Program, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University
Email : 6414470040@rumail.ru.ac.th

Abstract

The Characteristics of the Professional School Administrators in the Opinions of Teachers in The School under the Secondary Educational Service Area Office in Bangkok 2 were studied and compared the characteristics of professional administrators according to the opinions of school teachers in The School Under the Secondary Educational Service Area Office in Bangkok 2. Classified by education levels, work experience and school size. The samples used in the research are 365 teachers in the school Under the Secondary Educational Service Area Office in Bangkok 2 using Stratified Random Sampling using the school size as strata. The instrument used to collect the data was questionnaire. The discrimination was between 0.80 - 1.00 and the reliability was .971 The statistics used in the data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way analysis of variance (One-way ANOVA) and Scheffe's comparison test. 1) the research findings were as follows: The Characteristics of the Professional School Administrators in the Opinions of Teachers in The School Under the Secondary Educational Service Area Office in Bangkok 2, both as a whole and in each particular aspect, was found at a high level. 2) Teacher with different level of education and work experience and Teacher with different level size of school. There were opinions on The Characteristics of the Professional School Administrators in the Opinions of Teachers in The School under the Secondary Educational Service Area Office in Bangkok 2, overall and each aspect was not different.

Keywords : Characteristics of professional administrators, Education levels, Work

xperience

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศชาติ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 –2579 ขึ้น เพื่อวางกรอบเป้าหมายและแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคน สามารถเข้าถึงโอกาส และความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงานในสังคมยุคปัจจุบัน อีกทั้งเนื่องจากสภาพสังคมโลกปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาคของเศรษฐกิจ ภาคอุตสาหกรรม ภาคสังคม ในภาคการศึกษาเองก็เช่นกัน จากแผนการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และปฏิรูประบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับความหลากหลายของการจัด

การศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน สามารถแก้ปัญหาสามารถปรับตัว มีความสามารถในการสื่อสาร และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิผล สามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิ รู้หน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรัก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย (การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา พ.ศ. 2561-2565) ทั้งนี้ในการพัฒนากระบวนการการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษ ที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการสถานศึกษา กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการศึกษา และเป็นบุคคลสำคัญที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ทั้งการกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์และพันธกิจ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษายังมีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแล ควบคุม กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ประสานการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน และพัฒนากระบวนการทำงาน ของสถานศึกษาให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่ได้วางไว้ (พระมหาสุชาติ เจ้า, 2561 หน้า1) ดังนั้นภารกิจของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนจะขึ้นอยู่กับความเป็นผู้นำ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาตนเอง มีการปรับแนวคิดพฤติกรรมในการบริหารงาน มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพที่จะสามารถบริหารงานของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ โดยใช้เทคนิควิธีการที่มีความเฉพาะตัวมีความหลากหลายให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการบริหารงาน สามารถดำรงอยู่ในสถานการณ์ที่พลิกผันของสังคมโลกในปัจจุบันได้ (จำลอง นักฟ้อน, 2543 หน้า 26)

คุณลักษณะของการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ นับว่าเป็นตัวแปรหนึ่งในการส่งผลให้การบริหารการสถานศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายตามนโยบายของสถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารที่มีคุณลักษณะในด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาการ ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ อีกทั้งการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษายังส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูกับบุคลากร ซึ่งการที่ผู้บริหารจะประสบความสำเร็จได้นั้น ส่วนหนึ่งมาจากการที่ผู้บริหารนั้นเป็นผู้ที่มีทักษะความรู้ ความเข้าใจ มีเทคนิคในการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ และมีทักษะความเป็นผู้นำ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีทักษะที่มีความเฉพาะตัว ส่งผลให้ให้เกิดความน่าประทับใจ สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่หลากหลาย จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวแปรที่สำคัญที่จะขับเคลื่อนการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้เกิดกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อันเป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

จากความเป็นมาและปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า เรื่องคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อเสนอแนะและแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษากับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้สามารถนำผลการวิจัย ปรับปรุง พัฒนา ส่งเสริมคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งเป็นข้อมูลและเป็นแนวทางสำหรับ

ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้ในการพิจารณาการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

สมมุติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะการเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 แตกต่างกัน

นิยามศัพท์

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา บ่งบอกลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเป็นผู้นำ เป็นผู้ที่มีทักษะมีความรู้ ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาเป็นทักษะที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ความเป็นผู้ประพฤติดี มีศีลธรรมในการดำรงชีวิต มีความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นแบบอย่างของผู้ที่มีมาตรฐานทางจริยธรรมในวิชาชีพชั้นสูง ใช้หลักธรรมในการบริหารงาน

ด้านวิชาการ หมายถึง ความเป็นผู้ที่มีความรู้ มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ และการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งเรียนรู้

ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง สิ่งที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความรู้มีความสามารถในการนำเทคนิคในการบริหารจัดการมาประยุกต์ใช้ในการบริหารกิจการสถานศึกษา

ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้

ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบ่งขอบเขตของการวิจัยเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสังเคราะห์ได้คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 52 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 5,854 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางของ Cohen (Cohen, Manion and Morrison, 2011) จำนวน 365 คน และกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาได้มาการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ตัวแปรในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี, ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น น้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5 -10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป, ขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม
ด้านวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาการทำวิจัยระหว่างเดือน มกราคม – มีนาคม พ.ศ. 2566

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสังเคราะห์

2. สอบถามความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .971

3. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นตามสถานภาพของครู

4. เปรียบเทียบคุณลักษณะเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยทดสอบค่าที (t-test) กับครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

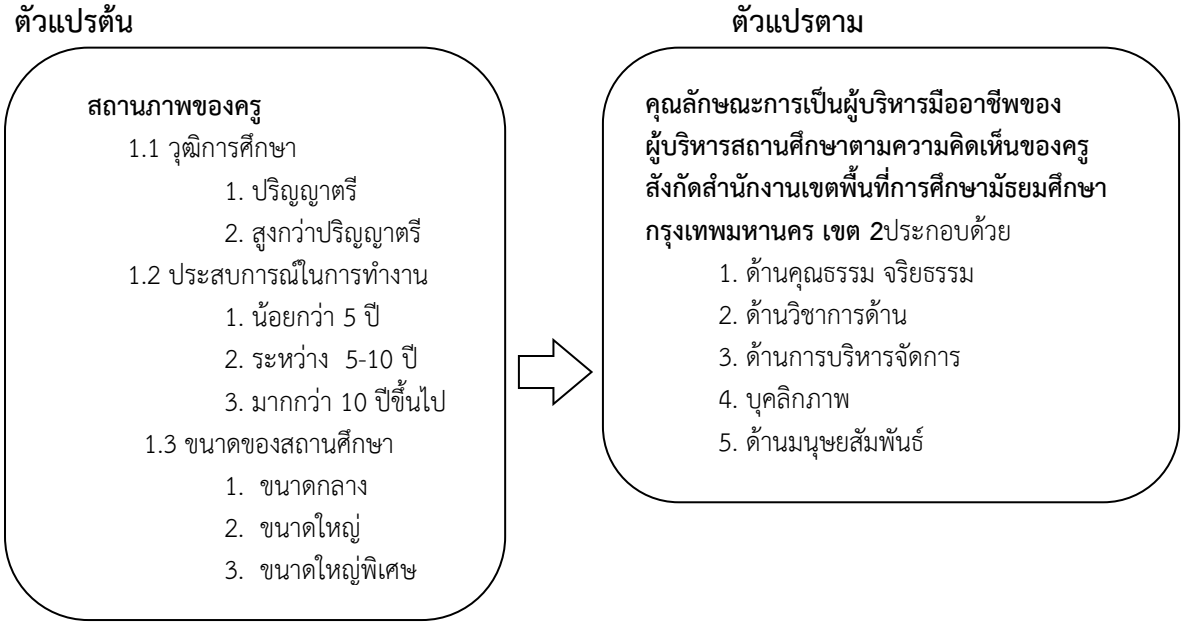
1. เป็นข้อเสนอแนะและแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนา และส่งเสริมคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา

2. เป็นข้อมูล และแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้ในการพิจารณาการวางแผน พัฒนาและปรับปรุง คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษาต่อไป

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้มาจากการสังเคราะห์ จากหลักการแนวคิดของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2548) ; จริญญา เกษมศรี (2560) ; สิริมา พ่วงศรี (2560) ; นรงฤทธิ์ นามเหลา (2560) ; ภัทราภา วงค์พันธ์ (2560) ; ฐิติมา ทะริงรัมย์ (2561) ; สุภาวดี พรหมทะสาร (2561) ; คมสันต์ วงษ์ชาลี (2561) ; ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว (2561) ; วงค์วะลี ยั่งยืน (2562) ; กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565) ซึ่งพบว่าคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดได้ดังนี้

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย



ผลการศึกษา

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบริหารจัดการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	*SD*	ระดับ
1. ด้านวิชาการ	4.05	0.65	มาก
2. ด้านบุคลิกภาพ	4.04	0.74	มาก
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.04	0.71	มาก
4. ด้านบริหารจัดการ	4.03	0.52	มาก
5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.01	0.69	มาก
รวม	4.03	0.60	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.03) โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิชาการ ($\overline{X}$ = 4.05) ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\overline{X}$ = 4.04) ด้านบริหารจัดการ ($\overline{X}$ = 4.03) และด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\overline{X}$ = 4.01)

1. ด้านวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสนับสนุนให้เกิดการวิจัยที่มีคุณภาพ และผู้บริหารมีนโยบายที่ส่งเสริมให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ หลักการบริหารจัดการภายในองค์กร ผู้บริหารการวางแผน และพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ และผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมทางวิชาการ

2. ด้านบุคลิกภาพ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารมีอัธยาศัยดี มีวาจาสุภาพ ผู้บริหารมีความกล้าหาญ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ผู้บริหารมีความคล่องแคล่วในการทำงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีการวางตัวที่ดี เชื่อมั่นในตนเอง ผู้บริหารมีปฏิภาณไหวพริบที่ดีในการแก้ปัญหา และผู้บริหารมีความหนักแน่น มั่นคงทางอารมณ์

3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารมีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ผู้บริหารมีความจริงใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารมีความสัมพันธ์อันดี และวางตัวเหมาะสมต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารมีน้ำใจเอื้อเฟื้อกับผู้ใต้บังคับบัญชา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือผู้บริหารยกย่องให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความจริงใจ ผู้บริหารเป็นผู้สร้างความสามัคคีให้เกิดในองค์การ และผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านบริหารจัดการ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารมีการกำหนดแผนการดำเนินงาน เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการบริหารสถานศึกษาที่ชัดเจน ผู้บริหารมีการปรับปรุงโครงสร้างของสถานศึกษา อีกทั้งมีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และผู้บริหารมีการพัฒนาองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมและวิธีการเน้นการกระจายอำนาจ และผู้บริหารมีการบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากรที่ประหยัด คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษามากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานของบุคคลากร

5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารเป็นผู้มีอัธยาศัยดี มีศีลธรรม และผู้บริหารมีวินัยปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ มาตรฐานวิชาชีพ ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์ สุจริต ผู้บริหารบริหารงานด้วยความโปร่งใส และผู้บริหารมีความยุติธรรม ให้ความสนับสนุน ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม และเสมอภาค และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า

1. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นผู้ที่ผ่านการสอบคัดเลือก รวมถึงผ่านการอบรมหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีคุณลักษณะความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ มีความรู้ มีความสามารถในด้านการบริหาร เป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงผู้บริหารเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่นๆ มีบุคลิกภาพและการแสดงออกที่มีความเหมาะสม ส่งผลให้ภาพรวมของครูมีความมั่นใจ และเชื่อมั่นว่าเป็นผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ มีความสามารถในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ ซึ่งสอดคล้องกับ เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ พิมพ์กมล พลอ่อนสา (2565) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมากเช่นกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ เป็นอันดับแรก รองลงมาด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบริหารจัดการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นอันดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาในรายละเอียด จึงนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีอัธยาศัยดี มีศีลธรรม มีวินัยปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณมาตรฐานวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์ บริหาร

สถานศึกษาด้วยความสุจริต มีความโปร่งใส และมีความยุติธรรม ให้ความสนับสนุน ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม เสมอภาค ซึ่งสอดคล้องกับ คมสันต์ วงษ์ชาลี (2561, หน้า 70) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สิทธิณี ประภัศร และคณะ (2565) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านวิชาการ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้เกิดการวิจัยที่มีคุณภาพภายในสถานศึกษา มีนโยบายที่ส่งเสริมให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ อีกทั้งผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารจัดการภายในองค์กร สามารถวางแผน พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้ อีกทั้งผู้บริหารยังเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ และบริหารงานด้านอื่น ๆ ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมทางวิชาการ และมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ พระมหาสุชาติเจ้า และคณะ(2560) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วรรณษา ท้วมศิริ (2562) ได้ศึกษาเรื่องความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามในบริบทการจัดการศึกษาของประชาคมอาเซียน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านบริหารจัดการ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดแผนการดำเนินงาน เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการบริหารสถานศึกษาที่ชัดเจน ผู้บริหารมีการปรับปรุงโครงสร้างของสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม มีวิธีการเน้นการกระจายอำนาจให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วม และผู้บริหารมีการบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรที่ประหยัด คุ้มค่า เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษามากที่สุด อีกทั้งยังผู้บริหารมีนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานของบุคคลากร ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล ศรียาเทพ และคณะ (2560, หน้า 86) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง พบว่า ด้านบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วงค์วะลี ยั่งยืน (2562, หน้า 96) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 พบว่า ด้านบริหารจัดการ โดยภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

1.4 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีอัธยาศัยดี มีวาจาสุภาพ ผู้บริหารมีความกล้าหาญ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ สามารถบริหารงานได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว มีสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำพาสถานศึกษาให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งผู้บริหารมีการวางตัวที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีปฏิภาณไหวพริบที่ดีในการแก้ปัญหาและมีความหนักแน่น มั่นคงทางอารมณ์สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 113) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ด้านบุคลิกภาพ มี

ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สุภาวดี พรหมทะสาร (2561, หน้า 71) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน

1.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ความจริงใจ วางตัวเหมาะสมต่อผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงมีน้ำใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและบุคคลอื่นๆ ให้การยกย่องให้เกียรติทุกคนด้วยความจริงใจ ทำให้เกิดความสามัคคีให้เกิดในองค์การ และมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นภายในองค์การ ซึ่งสอดคล้องกับ จริญญา เกษมศรี (2560, หน้า 79) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาศูนย์ชายแดน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สิริมา พ่วงศรี (2560, หน้า 64) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทรรศนะของครูในอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันเป็นผู้ที่มีความรู้ มีความสามารถ ได้รับการอบรม และได้รับการฝึกประสบการณ์ที่หลากหลายและแตกต่าง ส่งผลให้ครูมีวิสัยทัศน์ และมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติตนที่ดี เป็นผู้ที่มีมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพของตนเอง มีความซื่อสัตย์ สุจริต ปฏิบัติตนตามจรรณยาบรรณวิชาชีพเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ ทัดดาว ถนัดกิจ (2561) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ในจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมทุกด้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารมืออาชีพไม่แตกต่างกัน ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ประภัสสร ผะแดนนอก (2565) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขต จตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ ได้รับการอบรมก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตน มีการวางตัวที่ดี ความเหมาะสมกำตำแหน่งงาน มีมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตนตามจรรณยาบรรณเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ ภัทราภา วงค์พันธ์ (2560) ได้ศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการทำงานของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่าการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สุภาวดี พรหมทะสาร (2561) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมและทุกรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกันให้ความสำคัญกับการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ได้รับการอบรมทางวิชาการ มีการนำความรู้ และนำเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สร้างบรรยากาศที่น่าพึงพอใจในการปฏิบัติงานแก่ทุกคน ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของบุคลากร ส่งเสริมการจัดการความรู้ พร้อมเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ กาญจนา ภูวประภาชาติ และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานให้กับครูและบุคลากร ควรบริหารสถานศึกษาด้วยความยุติธรรม ให้ความสนับสนุนช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและบุคคลทั่วไป

1.2 ด้านวิชาการ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ และผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมทางวิชาการ ความรู้ใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาความคิดและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ในรูปแบบที่หลายหลายอยู่เสมอ

1.3 ด้านบริหารจัดการ ผู้บริหารควรมีนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานของบุคลากรที่ชัดเจน ควรวางแผน วิเคราะห์ ความเสี่ยงด้านต่าง ๆ มีการปรับใช้กลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

อีกทั้งผู้บริหารควรมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความพร้อมและเกิดเทคโนโลยีใหม่ๆ

1.4 ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรวางตัวเป็นกลาง มีความเชื่อมั่นในตนเอง และผู้บริหารมีปฏิภาณไหวพริบที่ดีในการแก้ปัญหา และมีความหนักแน่น มีความมั่นคงทางอารมณ์ เพื่อให้เกิดความน่าเคารพเชื่อถือ เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้บริหาร ส่งผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรผู้บริหารยกย่องให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความจริงใจ สร้างความสามัคคีให้เกิดในองค์การ มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้รับการสนับสนุน และการมีส่วนร่วมจากบุคลากรทุกระดับในการบริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา ภูวประภาชาติ และคณะ. (2565). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี.*วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 5(4), 1392-1405.

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์. (2565). *คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.* วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

คมสันต์ วงษ์ชาลี. (2561). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.

จำลอง นักฟ้อน. (2543). *เส้นทางสู่นักบริหารการศึกษามืออาชีพในการศึกษากับการพัฒนาวิชาชีพ.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

จริญญา เกษมศรี. (2560). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาศูนย์ชายแดน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต* 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว. (2561). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1.* วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ฐิติมา ทะเริงรัมย์. (2561). ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ทัดดาว ถนัดกิจ และคณะ. (2561). *คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ในจังหวัดพังงา.* วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 12(1),109-117.

นรงฤทธิ์ นามเหลา. (2560). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

นฤมล ศรียาเทพ และคณะ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ประภัสสร ผะแดนนอก. (2565). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่21 ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตจตุรวิทย์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.*วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. (7)1, 199-124.

พิมพ์กมล พลอ่อนสา. (2565). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น*. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น. (9)2, 362-372.

พระมหาสุชาติ เจ้า และคณะ (2560). *คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ภัทราภา วงค์พันธ์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการทำงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย และคณะ. (2562). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 8(29), 22-31.

วงค์วะลี ยั่งยืน. (2564). *คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2*. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย. (5)1, 16-27.

วรรณษา ท้วมศิริ และคณะ. (2562). *ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ในบริบทการจัดการศึกษาของประชาคมอาเซียน.* วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (16), 150-162.

สิริมา พ่วงศรี. (2560). *คุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทรรศนะของครูในอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1.*วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สิทธิณี ประภัศร และคณะ. *(2565). คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.* วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.(19)86 ,89-104.

สุภาวดี พรหมทะสาร. (2561). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม.* วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2564). *รายงานการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2564*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2011). *Research Method in Education (7th ed.)*. New York : Morrison.